

ТЪЛКУВАТЕЛНО РЕШЕНИЕ
№ 2/2012 г.
гр.София, 24 октомври 2012 год.

Върховният касационен съд на Република България, Общо събрание на Гражданска и Търговска колегии, в съдебно заседание на 4 октомври 2012 год. в състав:

ПРЕДСЕДАТЕЛ на ОСГТК,

ЗАМ. ПРЕДСЕДАТЕЛ на ВКС
И ПРЕДСЕДАТЕЛ на Търговска колегия:
ТАНЯ РАЙКОВСКА

ЗАМ. ПРЕДСЕДАТЕЛ на ВКС и
ПРЕДСЕДАТЕЛ на Гражданска колегия:
КРАСИМИР ВЛАХОВ

ПРЕДСЕДАТЕЛИ на

ОТДЕЛЕНИЯ: **ДОБРИЛА ВАСИЛЕВА**

ТАНЯ МИТОВА

ТАТЯНА ВЪРБАНОВА

ПЛАМЕН СТОЕВ

БОЙКА СТОИЛОВА

ДАРИЯ ПРОДАНОВА

ЧЛЕНОВЕ:

1. ЛЮБКА ИЛИЕВА

2. НИКОЛА ХИТРОВ

3. РОСИЦА КОВАЧЕВА

29. ГЪЛЪБИНА ГЕНЧЕВА

30. СНЕЖАНКА НИКОЛОВА

31. МАРИО ПЪРВАНОВ

4. ЛИДИЯ ИВАНОВА
5. ЖАНИН СИЛДАРЕВА
6. КАПКА ЮСТИНИЯНОВА
7. ВАНЯ АЛЕКСИЕВА
8. СИМЕОН ЧАНАЧЕВ
9. ТЕОДОРА НИНОВА
10. ЕМАНУЕЛА БАЛЕВСКА
11. БРАНИСЛАВА ПАВЛОВА
12. СТОИЛ СОТИРОВ
13. МАРГАРИТА СОКОЛОВА
14. ЦЕНКА ГЕОРГИЕВА
15. БОРИСЛАВ БЕЛАЗЕЛКОВ
16. СВЕТЛА ЦАЧЕВА
17. СТОЙЧО ПЕЙЧЕВ
18. ЛЮБКА БОГДАНОВА
19. РАДОСТИНА КАРАКОЛЕВА
20. ВЕСКА РАЙЧЕВА
21. МАРИЯ СЛАВЧЕВА
22. КОСТАДИНКА АРСОВА
23. ЕЛЕОНОРА ЧАНАЧЕВА
24. ЗЛАТКА РУСЕВА
25. ДИЯНА ЦЕНЕВА
26. МАРИЯ ИВАНОВА
27. СВЕТЛАНА КАЛИНОВА
28. МАРИЯНА КОСТОВА
32. ЕМИЛ МАРКОВ
33. КАМЕЛИЯ ЕФРЕМОВА
34. ЕМИЛ ТОМОВ
35. АЛБЕНА БОНЕВА
36. СВЕТЛА ДИМИТРОВА
37. БОНКА ДЕЧЕВА
38. СВЕТЛА БОЯДЖИЕВА
39. ЖИВА ДЕКОВА
40. МИМИ ФУРНАДЖИЕВА
41. КАМЕЛИЯ МАРИНОВА
42. ТОТКА КАЛЧЕВА
43. ЗДРАВКА ПЪРВАНОВА
44. ЕМИЛИЯ ВАСИЛЕВА
45. ИЛИЯНА ПАПАЗОВА
46. ОЛГА КЕРЕЛСКА
47. ВЕЛИСЛАВ ПАВКОВ
48. ВЕСЕЛКА МАРЕВА
49. БОРИС ИЛИЕВ
50. БОНКА ЙОНКОВА
51. ДИАНА ХИТОВА
52. БОЯН ЦОНЕВ
53. БОЯН БАЛЕВСКИ
54. ВЛАДИМИР ЙОРДАНОВ
55. ДАНИЕЛА СТОЯНОВА
56. РОСИЦА БОЖИЛОВА

при участието на секретаря **Борислава Лазарова**
постави на разглеждане тълкувателно дело № 2 по описа за 2012 г.
на Общото събрание на Гражданска и Търговска колегии
докладвано от съдия **БОНКА ЙОНКОВА**

Председателят на Върховния касационен съд е направил искане на основание чл.124, ал.1, т.2 във връзка с чл.125 от Закона за съдебната власт Общото събрание на Гражданска колегия и Търговска колегия на Върховния касационен съд да постанови тълкувателно решение по процесуалноправния въпрос :

Подлежат ли на обжалване по реда на чл.274, ал.1, т.1 ГПК определенията по чл.282 ГПК, с които Върховният касационен съд се произнася по искане на жалбоподателя за спиране изпълнението на въззивното решение.

Общото събрание на Гражданска и Търговска колегии на Върховния касационен съд, за да се произнесе, съобрази следното :

Искането за постановяване на тълкувателно решение е направено във връзка с постъпил сигнал по чл.54, ал.1, т.7 ЗСВ от Инспектората към Висшия съдебен съвет. При осъществяване на правомощията си по чл.54, ал.1, т.3 ЗСВ Инспекторатът е констатирал противоречие в практиката на Върховния касационен съд при разрешаване на въпроса за обжалваемостта на определенията по чл.282 ГПК. Противоречивата практика е обективизирана в определение № 115 от 02.03.2010 г. по ч. гр. д. № 722/2009 г. и определение № 523 от 15.10.2009 г. по ч. т. д. № 403/2009 г.

С първото определение състав на Първо гражданско отделение на Върховния касационен съд е приел за процесуално допустима при предпоставките на чл.274, ал.1, т.1 ГПК частна жалба срещу определение на друг тричленен състав на ВКС, с което на основание чл.282, ал.2 ГПК е спряно изпълнението на обжалваното въззивно решение. След упражнен съдебен контрол, определението е отменено като неправилно.

С второто определение състав на Първо търговско отделение на Върховния касационен съд е оставил без разглеждане като процесуално недопустима частна жалба срещу определение на друг тричленен състав на ВКС, с което е спряно изпълнението на обжалваното въззивно решение на основание чл.282, ал.2 ГПК. Недопустимостта на частната жалба е мотивирана със съображения, че определението по чл.282 ГПК не е от категорията на визираните в чл.274, ал.1 ГПК и не подлежи на обжалване. Препратено е към т.13 от съобразителната част на Тълкувателно решение № 1/17.07.2001 г. на ОСГК на ВКС, в която при действието на Гражданския процесуален кодекс от 1952 г. /отм./ е разяснено, че определенията по искане за спиране на изпълнението на въззивното решение се постановяват при условията на обвързана компетентност, не преграждат развитието на делото и са необжалваеми. В сигнала на

Инспектората е цитирано и определение № 204 от 16.04.2009 г. по ч. гр. д. № 86/2009 г. на ВКС, Първо гражданско отделение, в което също е прието, че определенията по чл.282 ГПК не подлежат на обжалване и е допустимо да бъдат изменени или отменени от постановилия ги съдебен състав в рамките на правомощията по чл.253 ГПК.

Общото събрание на Гражданска и Търговска колегии на Върховния касационен съд намира за правилно второто становище.

Постановените от състав на Върховния касационен съд определения могат да бъдат обжалвани с частна жалба пред друг тричленен състав на същия съд при условията на чл.274, ал.1 ГПК. Съгласно преpraщачата разпоредба на чл.274, ал.2 ГПК, на обжалване с частна жалба подлежат само определенията, които преграждат по-нататъшното развитие на делото - чл.274, ал.1, т.1 ГПК, и определенията, изрично посочени в закона - чл.274, ал.1, т.2 ГПК.

Определенията по чл.282 ГПК, с които Върховният касационен съд се произнася по искане на жалбоподателя за спиране на изпълнението на въззивното решение, не покриват хипотезите на чл.274, ал.1 ГПК и поради това не подлежат на обжалване.

Процесуалният закон не урежда възможност за страните да подават частни жалби срещу посочената категория определения. При отсъствие на изрично указано в закона право на частна жалба обжалването не може да бъде реализирано по реда на чл.274, ал.1, т.2 ГПК.

Неприложим е и редът за обжалване по чл.274, ал.1, т.1 ГПК, тъй като определенията по чл.282 ГПК не преграждат развитието на делото.

Целта на производството по чл.282 ГПК е да се предостави защита на жалбоподателя - ответник по иска, срещу провеждане на предвиденото в чл.404, т.1 ГПК предварително принудително изпълнение на обжалваното осъдително въззивно решение. Предпоставките, при които Върховният касационен съд може да спре изпълнението на решението, въпреки отречения от чл.282, ал.1 ГПК суспензивен ефект на касационната жалба, са законодателно определени. Спиране на изпълнението се допуска, когато е упражнено правото на касационно обжалване и е внесено обезпечение в размерите по чл.282, ал.2 или ал.3 ГПК, достатъчно да гарантира удовлетворяването на признатото с решението притезание и обезщетяването на ответника по жалбата за вреди от евентуално неоснователно забавяне на изпълнителното производство. Произнасянето по направено на основание чл.282 ГПК искане е обусловено от формалното наличие на въведените в закона предпоставки, а не от преценка за целесъобразност на спирането като обезпечителна мярка, което е достатъчна гаранция за законосъобразност на постановения съдебен акт.

Определението, с което Върховният касационен съд оставя без уважение искането по чл.282 ГПК, не прегражда развитието на делото в неговия последен стадий - производството пред касационната инстанция. Касационното производство продължава своя ход при открита за жалбоподателя възможност да поиска отново спиране на изпълнението на обжалваното решение като внесе необходимото обезпечение. Отказът за спиране не лишава жалбоподателя от защита в случай на благоприятен за него изход от делото, предвид уреденото в чл.282, ал.6 във връзка с чл.245, ал.3 ГПК право на обратен изпълнителен лист за връщане на сумите и вещите, предадени въз основа на отмененото решение.

Няма преграждащ характер и определението, с което Върховният касационен съд спира изпълнението на обжалваното въззивно решение при предпоставките на чл.282, ал.2 и ал.3 ГПК. Правните последици на определението не засягат хода на висшцото пред съда дело, а се изчерпват с временната забрана на чл.432, т.4, пр.1 ГПК за извършване на действия по принудително изпълнение на решението до настъпване на предвидени в закона основания за възобновяване или прекратяване на изпълнителното производство. В зависимост от произнасянето в определението съдебният изпълнител е задължен да преустанови провеждането на принудителното изпълнение изцяло или частично - по отношение на някой от обективно съединените осъдителни иски или на някое от съединените изпълнителни дела. В случай на незаконосъобразно спиране на принудителното изпълнение в отклонение от съдържанието на постановеното от Върховния касационен съд определение вискателят може да обжалва действията на съдебния изпълнител с жалба по чл.435, ал.1 ГПК. Недопустимо е обжалване на самото определение за спиране на изпълнението, тъй като то не прегражда пътя за защита на спорното материално право в исковия процес, поради което не подлежи на последващ контрол за законосъобразност по реда на чл.274, ал.2 във връзка с чл.274, ал.1, т.1 ГПК.

По изложените съображения Общото събрание на Гражданска и Търговска колегии на Върховния касационен съд на Република България

РЕШИ:

Определенията, с които Върховният касационен съд се произнася по искане на жалбоподателя за спиране изпълнението на въззивното решение, не подлежат на обжалване по реда на чл.274, ал.1, т.1 ГПК.

ПРЕДСЕДАТЕЛ на ОСГТК,

ЗАМ. ПРЕДСЕДАТЕЛ на ВКС
И ПРЕДСЕДАТЕЛ на Търговска колегия:
ТАНЯ РАЙКОВСКА.....

ЗАМ. ПРЕДСЕДАТЕЛ на ВКС и
ПРЕДСЕДАТЕЛ на Гражданска колегия:
КРАСИМИР ВЛАХОВ.....

ПРЕДСЕДАТЕЛИ на

ОТДЕЛЕНИЯ: **ДОБРИЛА ВАСИЛЕВА**.....

ТАНЯ МИТОВА.....

ТАТЯНА ВЪРБАНОВА.....

ПЛАМЕН СТОЕВ.....

БОЙКА СТОИЛОВА.....

ДАРИЯ ПРОДАНОВА.....

ЧЛЕНОВЕ:

1. ЛЮБКА ИЛИЕВА.....

2. НИКОЛА ХИТРОВ.....

3. РОСИЦА КОВАЧЕВА.....

4. ЛИДИЯ ИВАНОВА.....

5. ЖАНИН СИЛДАРЕВА.....

6. КАПКА ЮСТИНИЯНОВА.....

7. ВАНЯ АЛЕКСИЕВА.....

8. СИМЕОН ЧАНАЧЕВ.....

9. ТЕОДОРА НИНОВА.....

10. ЕМАНУЕЛА БАЛЕВСКА.....

29. ГЪЛЪБИНА ГЕНЧЕВА.....

30. СНЕЖАНКА НИКОЛОВА.....

31. МАРИО ПЪРВАНОВ.....

32. ЕМИЛ МАРКОВ.....

33. КАМЕЛИЯ ЕФРЕМОВА.....

34. ЕМИЛ ТОМОВ.....

35. АЛБЕНА БОНЕВА.....

36. СВЕТЛА ДИМИТРОВА.....

37. БОНКА ДЕЧЕВА.....

38. СВЕТЛА БОЯДЖИЕВА.....

11. БРАНИСЛАВА ПАВЛОВА.....
12. СТОИЛ СОТИРОВ.....
13. МАРГАРИТА СОКОЛОВА.....
14. ЦЕНКА ГЕОРГИЕВА.....
15. БОРИСЛАВ БЕЛАЗЕЛКОВ.....
16. СВЕТЛА ЦАЧЕВА.....
17. СТОЙЧО ПЕЙЧЕВ.....
18. ЛЮБКА БОГДАНОВА.....
19. РАДОСТИНА КАРАКОЛЕВА..
20. ВЕСКА РАЙЧЕВА.....
21. МАРИЯ СЛАВЧЕВА.....
22. КОСТАДИНКА АРСОВА.....
23. ЕЛЕОНОРА ЧАНАЧЕВА.....
24. ЗЛАТКА РУСЕВА.....
25. ДИЯНА ЦЕНЕВА.....
26. МАРИЯ ИВАНОВА.....
27. СВЕТЛАНА КАЛИНОВА.....
28. МАРИЯНА КОСТОВА.....
39. ЖИВА ДЕКОВА.....
40. МИМИ ФУРНАДЖИЕВА...
41. КАМЕЛИЯ МАРИНОВА....
42. ТОТКА КАЛЧЕВА.....
43. ЗДРАВКА ПЪРВАНОВА....
44. ЕМИЛИЯ ВАСИЛЕВА.....
45. ИЛИЯНА ПАПАЗОВА.....
46. ОЛГА КЕРЕЛСКА.....
47. ВЕЛИСЛАВ ПАВКОВ.....
48. ВЕСЕЛКА МАРЕВА.....
49. БОРИС ИЛИЕВ.....
50. БОНКА ЙОНКОВА.....
51. ДИАНА ХИТОВА.....
52. БОЯН ЦОНЕВ.....
53. БОЯН БАЛЕВСКИ.....
54. ВЛАДИМИР ЙОРДАНОВ.....
55. ДАНИЕЛА СТОЯНОВА.....
56. РОСИЦА БОЖИЛОВА.....